

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer: Z24-071865

Voorstel van: College van burgemeester en wethouders

Behandelend ambtenaar:
Mirjam Flik
Kernorganisatie Aalsmeer

Datum: 1 juli 2024

Portefeuillehouder: Wethouder W. Kikkert

Onderwerp

Bibliotheekvisie Aalsmeer 2025 - 2030

Raadsbesluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad voor te besluiten:

1. De bibliotheekvisie 'Op weg naar een moderne en toekomstbestendige bibliotheek'- een nieuwe bibliotheekvisie voor de gemeente Aalsmeer 2025-2030' vast te stellen.
2. De bibliotheekvisie 'De bibliotheek van nu naar 2025' uit 2016 in te trekken.
3. De bedragen die Aalsmeer ontvangt vanuit de decentralisatie-uitkering voor de zorgplicht bibliotheken 1-op-1 ten behoeve van de bibliotheekfunctie in Aalsmeer te verwerken in de P&C-documenten.

Samenvatting

Aalsmeer vindt het belangrijk dat de bibliotheek een steeds duidelijkere sociale en maatschappelijke rol vervuld in de samenleving. Dit past ook bij het Rijksbeleid: vanaf 2025 krijgen gemeenten een zorgplicht voor bibliotheken, met extra financiering van het Rijk voor een toekomstbestendige bibliotheekvoorziening. Dit vraagt om een vernieuwde rol van de bibliotheek. Deze bibliotheekvisie voor de gemeente Aalsmeer, ontwikkeld in samenwerking met Bibliotheek Amstelland, gaat hierop in.

Deze bibliotheekvisie biedt een raamwerk voor de veranderende rol van de bibliotheek en sluit aan op de ambitie van de gemeente zoals vastgelegd in de Strategienota Sociaal Domein 2024-2027, waarin de gemeente inzet op gelijke kansen en een gezond en gelukkig leven voor iedereen.

Doel

De bibliotheek draagt, met haar vestigingen in Aalsmeer (Oude Veiling) en Kudelstaart (mobiele vestiging/pilot), bij aan de persoonlijke ontwikkeling en verbetering van de maatschappelijke kansen van bewoners. Dit doet zij door het:

- ter beschikking stellen van kennis en informatie;
- bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
- bevorderen van lezen en het laten kennismaken met literatuur;
- organiseren van ontmoeting en debat; en
- laten kennis maken met kunst en cultuur.

Prestatie

De bibliotheek speelt een cruciale rol in het bevorderen van lezen, kennisdeling, cultuurparticipatie en digitale inclusie. De opdracht aan Bibliotheek Amstelland is om, op basis van de gemeentelijke maatschappelijke uitdagingen, doelen te bereiken die verdeeld zijn over vier pijlers:

1. **Toegang tot kennis en informatie:** de bibliotheek biedt een breed scala aan bronnen en materialen, zowel fysiek als digitaal, om aan de diverse interesses en behoeften van de gemeenschap te voldoen.

2. *Cultuur en gemeenschap*: de bibliotheek fungeert als cultureel centrum, bevordert inclusie en biedt ondersteuning voor maatschappelijke kwesties zoals eenzaamheid en dementie, in samenwerking met lokale zorginstellingen.
3. *Educatie en een leven lang leren*: de bibliotheek creëert een stimulerende leeromgeving met programma's en activiteiten gericht op leesbevordering, mediawijsheid, digitale vaardigheden, taalondersteuning en persoonlijke ontwikkeling.
4. *Digitale inclusie*: de bibliotheek helpt bij het overbruggen van de digitale kloof door toegang te bieden tot moderne technologieën en trainingen om de digitale vaardigheden en zelfvertrouwen van inwoners te vergroten.

Voorgeschiedenis en context

De huidige bibliotheekvisie loopt af in 2025. Vanaf 1 januari 2025 krijgen gemeenten een zorgplicht voor bibliotheken en hun functies, ondersteund door extra financiering van het Rijk voor een toekomstbestendige bibliotheekvoorziening. Het doel van de invoering van de zorgplicht is een landelijk dekkend netwerk van fysieke bibliotheken en een versterkte online bibliotheekfunctie. Bibliotheken en provinciale ondersteuningsinstellingen zullen met gemeenten en provincies plannen maken om bibliotheekvoorzieningen te herstellen, versterken en toekomstbestendig te maken. Het Rijk beschouwt een toekomstgerichte bibliotheek als een goed bereikbare openbare ruimte met diverse maatschappelijke functies, belangrijk voor de lokale gemeenschap.

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

1. Aalsmeer vindt een bibliotheek voor haar inwoners van belang, die een steeds duidelijkere sociale en maatschappelijke rol vervuld in de samenleving.
 2. De nieuwe zorgplicht voor bibliotheken en hun functies per 1 januari 2025
 3. Het in 2025 aflopen van de huidige bibliotheekvisie
 4. Het bieden van extra financiering van het Rijk voor een toekomstbestendige bibliotheekvoorziening.
 5. Het veranderen van de samenleving en daarmee de rol van de bibliotheek willen we een plek geven in onze nieuwe Aalsmeerse bibliotheekvisie.
 6. De mogelijkheid tot het uitbreiden van de bibliotheek in De Oude Veiling en het invullen van een (mobiele) bibliotheek voor Kudelstaart op basis van extra (SPUK-)middelen vanuit het Rijk.
- Deze zes overwegingen maken de 2^e helft van 2024 een passend moment om een nieuwe visie op een bibliotheek voor Aalsmeer vast te stellen.

Keuzemogelijkheden/alternatieven

Met het indienen van een SPUK-aanvraag voor de bibliotheek in De Oude Veiling en een (mobiele) bibliotheek voor Kudelstaart heeft Aalsmeer richting gegeven aan het invullen van de (verplichte) zorgfunctie van bibliotheken. Het kader waaraan een bibliotheek moet voldoen vanaf 2025 ligt vast.

Het niet invullen van een bibliotheek voor Kudelstaart was een optie geweest. Dit was vanuit inwoners, scholen en de politiek echter niet wenselijk.

Een permanente vestiging in Kudelstaart is een andere optie. Met de middelen vanuit het Rijk is dit echter niet haalbaar, los van de effecten op het gebruik van de vestiging in De Oude Veiling. Daarom kiezen we nu voor het experiment van een mobiele vestiging.

Participatie

De bibliotheekvisie is opgesteld in samenwerking met de bibliotheek en er is er gebruik gemaakt van informatie en onderzoeken uit het bibliotheeknetwerk. Daarnaast hebben er gesprekken

plaatsgevonden met een inwoners en een aantal partners uit de Oude Veiling. Ook is er een presentatie aan de raad verzorgd om input op te halen.

Kantekeningen en risico's

1. Vanuit de toegekende SPUK-aanvragen ontvangt de bibliotheek incidenteel extra middelen. Deze zijn niet structureel. De exacte bedragen die de gemeente ontvangt voor de nieuwe taken in het kader van de zorgplicht bibliotheken zijn nog niet geheel duidelijk. Dit betekent dat het college samen met de bibliotheek nagaat welke inzet de bibliotheek op termijn zal kunnen blijven leveren.
2. Er zijn veel ontwikkelingen in Aalsmeer en Kudelstaart en de bevolking groeit gestaag. Daarnaast zijn er mogelijke (ruimtelijke) ontwikkelingen in het centrum van Kudelstaart. Het is van belang om deze ontwikkelingen mee te nemen in het uitvoeren van deze bibliotheekvisie.
3. Aalsmeer heeft een ombuiging binnen het sociaal domein opgenomen in de kadernota 2025. Deze ombuiging was nog niet nader ingevuld ten tijde van het opstellen van dit raadsvoorstel. Mogelijk heeft deze ombuiging na 2026 gevolgen voor de inzet van de bibliotheek. Indien dit het geval is rapporteren we uw raad over (mogelijke) consequenties in de P&C documenten of zo nodig separaat. Wij zullen hierbij rekening houden met de wettelijke eisen rond de zorgplicht bibliotheken. Eerder dan 2026 verwachten we geen effecten. Een keuze eerder ombuigingen in te zetten richting de bibliotheek zou immers betekenen dat Aalsmeer de door het rijk beschikbare SPUK-gelden (€ 270.000) zou moeten terugbetalen.

Financiën

Deze visie is uit te voeren op basis van de huidige programmabegroting en de doelsubsidies die Aalsmeer voor de nieuwe zorgplicht zal ontvangen. Daarnaast zijn de verleende SPUK-subsidies van belang om het uitwerken van deze visie vorm te geven. De bedragen zijn voor het jaar 2025 opgenomen in de programmabegroting.

Vanaf 2026 is er een wettelijke zorgplicht. De gemeente ontvangt voor de uitvoering hiervan (naast in 2025) ook in 2026 een decentralisatie-uitkering bovenop de huidige middelen in het gemeentefonds. Deze decentralisatie-uitkering mag niet aan iets anders worden uitgegeven dan aan de wettelijke zorgplicht bibliotheken. Zodra de bedragen van deze decentralisatie-uitkering duidelijk zijn zullen wij deze 1-op-1 ten behoeve van de bibliotheek in de P&C-documenten verwerken.

Vanaf 2027 ontvangt Aalsmeer extra middelen om in de zorgplicht te voorzien niet meer via een decentralisatie-uitkering, maar via de algemene uitkering in het gemeentefonds. We informeren uw raad via de gebruikelijk P&C-momenten over de hoogte hiervan. Indien de hoogte van deze bedragen van invloed zijn op de uitvoerbaarheid van deze visie, dan informeren we uw raad hier eveneens over, zo nodig voorzien van een voorstel om deze visie op onderdelen aan te passen.

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning

Na vaststellen publiceren wij deze visie en voeren we de visie uit.

Evaluatie

We evalueren in het vierde kwartaal van 2025 of we met deze visie op de juiste weg zijn en gewenste resultaten bereiken.

Duurzaamheidsaspecten
n.v.t.

Bijlagen

Bijlage: 'Op weg naar een moderne en toekomstbestendige bibliotheek'- een nieuwe bibliotheekvisie voor de gemeente Aalsmeer 2025-2030'.

De secretaris,

drs. Sj. Vellenga

De voorzitter,

mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en) rechtsboven op pagina 1.
